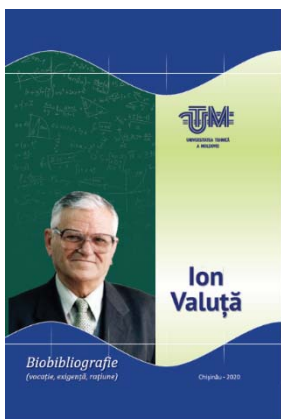

Valeriu DULGHERU
Prof.univ.dr.hab. D.H.C.

Prezentarea cărții „Ion VALUȚĂ: biobibliografie (vocație, exigență, rațiune)
Autori: Dulgheru V., Plăcintă E.

„Dacă trecutul este nu din vina noastră împrăștiat, el trebuie cules, înmănunchat și așezat ca o comoară de aur înaintea copiilor și tinerilor întru înălțarea noastră în ochii lumii ca neam vrednic și sănătos”

(Grigore Vieru)

Biobibliografiile sunt cartea de inventar a Neamului, testament, care alimentează prosperitatea și asigură evoluția unei națiuni. Lucrarea biobibliografică „*Ion VALUȚĂ – biobibliografie (vocație, exigență, rațiune)*” scoate în prim plan o personalitate de prim rang cu o experiență pedagogică de peste 70 de ani, un manager profesionist, un patriot, un om minunat, dedicat întemeierii primei instituții tehnice din Moldova – Institutul Politehnic din Chișinău (astăzi Universitatea Tehnică a Moldovei). Creată la solicitarea rectorului, prof.univ.dr.hab. Viorel Bostan, această lucrare vine să confirme entitatea și continuitatea intelectualității tehnice din Republica Moldova.

Bibliografia invocă insistent unitatea cercetării și educației studenților. Activitatea didactică și științifică a prof. I. Valuță s-a soldat cu expertizarea învățământului tehnic la înălțimea programelor de exploatare inteligentă a lingvisticii ingineresti. Încă în anii 70, docentul Ion Valuță, atenționa că fruntea tuturor cunoștințelor tehnice se bazează pe fizică și matematică. Ecuțiile și formulele exclud dictatura și cuprind natura, încununând o artă, o știință a operațiilor. Cu acest legământ, Ion Valuță ne-a binecuvântat învățământul național încă atunci, în timp de regim sovietic. Cu adâncă recunoștință pentru tot ce a făcut pentru învățământul național în cei peste 70 de ani de muncă pedagogică, suntem îndatorați a adăuga o filă a *Exceleței Sale* în proiectul „*Personalități universitare în știință și tehnică ai Universității Tehnice a Moldovei*”.

Partea bibliografică a lucrării este precedată de omagii și referințe asupra biografiei și realizărilor științifice, semnate de personalități marcante din mediul

academic din țară și de peste hotare. Recunoașterea și aprecierea contribuțiilor științifice și manageriale ale Domniei Sale, prefigurează implicarea directă în viața didactică, științifică și socială a Universității Tehnice a Moldovei.

Profesorul Ion Valuță este unul dintre fondatorii Institutului Politehnic din Chișinău, fondatorul Catedrei de matematică, fiind șef de catedră (1964-1999) cu o mică întrerupere. A fost prorector pentru munca de cercetare științifică (1967-1974). A publicat circa 150 de lucrări științifice, inclusiv manuale și monografii. A fost coordonator și autor de manuale în limba română. A participat împreună cu colegul și prietenul său Petre Osmățescu la Congresul mondial al matematicienilor (a.1966). La acest congres a fost demonstrată problema continuumului – o problemă fundamentală a teoriei mulțimilor. Este conducător de doctorat, fiind conducător științific a 6 teze de doctor în științe fizico-matematice. A creat la catedră o direcție științifică, în cadrul căreia a pregătit o întreagă pleiadă de specialiști. Sub genericul „*Logică matematică și programare*”, în mai 1973, a organizat pentru studenți o conferință matematică. Biobibliografia este structurată în 4 părți, care reflectă întreaga activitate științifică, didactică și socială a Dlui Profesor Ion Valuță.

Prezenta lucrare „*Ion VALUȚĂ. Biobibliografie: vocație, exigență, rațiune*” dedicată aniversării a 90-a de la naștere, onorează strădania și visul național al înaintașului, consfințind înzestrarea *lingvisticii inginerești* (I. Valuță, 1971). Prof. Ion Valuță a fost președintele comitetului de organizare a conferinței unionale „*Avtomaticeskaya pererabotka teksta metodami prikladnoj lingvistiki*”, eveniment, organizat sub egida Institutului Politehnic din Chișinău în 6-8 octombrie 1971, împreună cu cunoscutul lingvist *Raimund G. Piotrovski*. Aceasta a pus începuturile domeniului *lingvisticii inginerești* aplicate în Republica Moldova. Limba este primul semn de identitate al unui popor, iar conversia caracterelor chirilice în caractere latine nu este un capriciu, ci este un simbol bibliografic folosit pentru a indica funcția de integrare a tuturor publicațiilor naționale, inclusiv, și cele apărute în perioadă de regim totalitar sovietic. În epoca „*calculatorului*” este inevitabilă crearea unui mod special de identificare a publicațiilor.

Mare patriot, prof. Ion Valuță, menționa mai târziu: „*Comuniștii au demonstrat că au greșit atunci când au vrut să distrugă lumea veche și să construiască alta nouă, deoarece sistemele sociale se formează în mod evolutiv, în cicluri, pe spirală, în decurs istoric. Mai ales în învățământ, trebuie să respectăm*

aceste principii, deoarece învățământul este tradiție”.

În final, aş menționa faptul că, în pofida tuturor vicisitudinilor istorice, această frântură de neam din Basarabia a supraviețuit tocmai prin personalitățile, cărora le-a dat naștere. Familia Valuță, care a dat românilor basarabeni cel puțin 5 personalități de prim rang, este una din puținele familii de intelectuali basarabeni de valoare.